

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 16. 2. do 28. 2. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Čermáková

únor 2015

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Prodloužení záchranného programu Řecka

Koncem února (28. 2.) měl být ukončen druhý řecký záchranný program financovaný mezinárodními věřiteli (MMF, ECB a EK). Úvěrová pomoc byla nicméně podmíněná zaváděním reforem a úsporných opatření. V řeckých parlamentních volbách, které se uskutečnily na konci ledna, vyhrála opoziční politická strana SYRIZA s programem zastavení úsporných opatření a otevření jednání s věřiteli. Proto také prvně nesouhlasila s prodloužením stávajícího záchranného programu, ale navrhovala jeho revizi, především v oblasti požadovaných reforem, úspor a splátek dluhu.¹

Po intenzivních vyjednáváních v rámci Euroskupiny zástupci Řecka nakonec ustoupili a požádali o prodloužení současného záchranného programu, který by jinak vypršel na konci února. Euroskupina dosáhla shody na jeho čtyřměsíčním prodloužení (do konce června).² V rámci dohody se řecká vláda zavázala představit návrh reformních opatření³, který ministři financí eurozóny a představitelé ECB a MMF označili za „dobrý základ pro další diskusi“. Generální ředitelka MMF Christine Lagardeová vyjádřila obavy nad tím, „jestli je řecká vláda skutečně odhodlaná navržené reformy zavést.“ Do konce dubna musí řecká vláda představit podrobný návrh konkrétních opatření a získat souhlas ECB, MMF a EK.⁴

Řeckým představitelům se zase podařilo dosáhnout zrušení Trojky (ECB, MMF a EK). Tyto tři instituce se i nadále mají podílet na kontrole plnění plánů, ne však již jako tzv. Trojka, nýbrž pouze jako tři samostatné instituce.⁵

Soubor navržených reformních opatření ze strany Řecka se týká 4 hlavních oblastí⁶:

- fiskální strukturální politika (reforma daní, lepší daňový výběr, správa veřejných financí, důchodová oblast, mzdy ve veřejném sektoru)
- finanční stabilita (fungování bank podle komerčních a bankovních pravidel)
- politika na podporu růstu (pokračování v procesu privatizace, případně její vylepšení, nové investice, reforma trhu práce a minimální mzdy)
- humanitární krize (výdaje na řešení „humanitární krize“ nezvýší rozpočtový deficit)

Navzdory původnímu nesouhlasu představitelů některých zemí, nakonec dohoda získala jejich podporu. Také německá kancléřka Angela Merkelová, která je jedním z reprezentantů striktního postoje vůči Řecku, doporučila poslancům Spolkového sněmu (Bundestag) prodloužení pomoci Řecku schválit.⁷ Ten tak následně v pátek 27. února učinil. Dohodu také schválily parlamenty v Estonsku, Nizozemí a Finsku. V ostatních zemích parlamenty o dohodě nerozhodovaly.⁸

¹ Řecko žádalo o šestiměsíční překlenovací úvěr s omezením některých stávajících závazků a reforem. Více viz Aktuální vývoj v eurozóně v období od 1. 2. do 15. 2. 2015

² European Council, Eurogroup, Eurogroup statement on Greece, 24. 2. 2015. [ZDE](#)

³ Europolitics 5037, Greece works against clock to complete list of reforms, 24. 2. 2015.

⁴ Europolitics 5038, Greek reform proposals: IMF has reservations, 25. 2. 2015.

⁵ Euroskop.cz, Bydžovská, M., Řecký slovník. O čem se hádají ministři financí, 23. 2. 2015. [ZDE](#)

⁶ E15, Eurozóně se návrhy řeckých reforem líbí, podle MMF by měly být konkrétnější, 24. 2. 2015. [ZDE](#)
BBC News Europe, Key points: Greece economic pledges to Europe, 24. 2. 2014. [ZDE](#)

⁷ E15, Merkelová i Schäuble doporučili prodloužení řeckého úvěru. Poslanci váhají, 24. 2. 2015. [ZDE](#)

⁸ Euroskop.cz, Německý Spolkový sněm schválil prodloužení pomoci, 28. 2. 2015. [ZDE](#)

Evropský semestr 2015

V rámci evropského semestru přijala Komise aktualizovaný soubor doporučení jednotlivým zemím, který navazuje na Roční analýzu růstu z listopadu 2014 (*Annual Growth Survey*). Země mají pokračovat v konsolidaci veřejných financí a implementaci strukturálních reforem.⁹ V listopadu 2014 bylo v rámci mechanismu včasného varování (*Alert Mechanism Report*) 16 zemí označených jako vykazující makroekonomické nerovnováhy.¹⁰ U tří z nich (Francie, Německo a Bulharsko) teď došlo k zintenzívnění postupu, u jedné k jeho uvolnění (Slovinsko) a u dvou byl postup zahájen nově (Portugalsko a Rumunsko).

V listopadu 2014 poskytla Komise Francii, Belgii a Itálii tři měsíce na to, aby přišly s plány jak snížit deficit pod 3 % HDP. V návaznosti na to, Komise aktuálně doporučila prodloužit Francii období pro korekci nadměrného schodku o 2 roky (do roku 2017). To by však mělo být doprovázeno pravidelným hodnocením (od května 2015) a přísnými podmínkami pro fiskální korekci.¹¹ Francouzská vláda teď také musí do dubna představit reformní plán, jak snížit deficit pod 3 %, aby předešla případné pokutě. Naopak, Itálii a Belgii se daří deficity snižovat, proto vůči nim Komise nenavrhuje žádné kroky¹² Doporučení předá Komise Radě a v březnu jej projednají ministři financí.¹³

Představení konceptu Energetické unie

Evropská komise představila návrh na vytvoření energetické unie – Strategii pro Energetickou unii (*Framework Strategy for a Resilient Energy Union with a Forward-Looking Climate Change Policy*). V současnosti sice Evropská unie má společná energetická pravidla, v praxi však existuje 28 národních regulačních rámců. Podle Komise maloobchodní energetický trh nefunguje správně, také energetická infrastruktura potřebuje postupně obnovit a rovněž neexistuje dostatečné propojení sítí.¹⁴ Hlavní prioritou je však plná implementace a prosazení existující energetické legislativy - tzv. Třetího energetického balíčku (*the 3rd Internal Energy Market Package*), tak aby na těchto základech mohli vzniknout další pravidla vedoucí k Energetické unii. Větší integrace je potřebná v případě provozovatelů přenosové soustavy (*Transmission system operator*) do jednotného evropského systému (*The European Networks of Transmission System Operators for Electricity and Gas (ENTSO-E/G)*). Také v případě národních regulačních úřadů Komise navrhuje vytvoření jednotného evropského regulátora s většími kompetencemi než má dnes Evropská agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (*The Agency for Cooperation of Energy Regulators, ACER*).¹⁵

⁹ European Commission, European Semester 2015: country-specific updates, 26. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁰ Mechanismus včasného varování rozlišuje 6 kategorií makroekonomické nerovnováhy:

1. žádná nerovnováha
2. nerovnováha vyžadující politická opatření a monitorování
3. nerovnováha vyžadující rozhodná politická opatření a monitorování
4. nerovnováha vyžadující rozhodná politická opatření a zvláštní monitorování
5. nadměrná nerovnováha vyžadující rozhodná politická opatření a zvláštní monitorování
6. postup při nadměrné nerovnováze

European Commission, Macroeconomic Imbalance Procedure. [ZDE](#)

¹¹ European Commission, European Semester 2015: College decisions, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹² EUbusiness, France gets until 2017 to meet EU deficit rules, 26. 2. 2015. [ZDE](#)

¹³ European Commission, European Semester 2015: College decisions, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁴ European Commission, Energy Union Package, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁵ European Commission, Energy Union Package, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

Cílem vytvoření Energetické unie je bezpečná, spolehlivá, udržitelná, konkurenceschopná a cenově dostupná energie pro domácnosti i podniky v Evropě.¹⁶ Hlavními důvody pro její vytvoření je snížení závislosti na dodávkách energií z Ruska a snížení dovozu energie, který dnes představuje ročně zhruba 53 % spotřeby, tedy výdaje ve výši 400 mld. eur.¹⁷ Energetická unie má být založena na třech dlouhodobých cílech energetické politiky EU: bezpečnost dodávek, udržitelnost a konkurenceschopnost.¹⁸ O strategii se bude jednat na březnovém zasedání Evropské rady.¹⁹

Pět hlavních dimenzí Energetické unie²⁰:

- energetická bezpečnost, solidarita a důvěra (snížení závislosti na jednotlivých zdrojích, dodavatelích a distribučních cestách, spolupráce a solidarita mezi jednotlivými aktéry energetického trhu a členskými zeměmi)
- plně integrovaný evropský energetický trh (energetická infrastruktura, implementace evropské legislativy, integrovaný evropský systém provozovatelů přenosové soustavy a jednotný evropský regulační úřad)
- energetická účinnost (v oblasti budov, dopravy)
- snižování uhlíkových plynů (stávající závazky snižování emisí, obnovitelné zdroje energie)
- výzkum, inovace a konkurenceschopnost (obnovitelné technologie a zdroje energií)

Ve své rámcové strategii k vytvoření Energetické unie představila Komise 15 opatření:

- plná implementace a prosazení stávající energetické legislativy
- revize současné regulace dodávek plynu; vypracování strategie pro zkvalitněný zemní plyn (*LNG*); přístup k novým alternativním dodavatelům plynu
- zahrnutí Evropské komise do proces vyjednávání mezivládních dohod (*IGA*), tak aby byla zvýšena jejich transparentnost zajištěna kompatibilita s evropskou legislativou
- podpora budování energetické infrastruktury
- přijetí nové evropské legislativy a návrhu energetického trhu, tak aby došlo k vytvoření jednotného vnitřního trhu, který zajistí bezpečnost dodávek, integruje obnovitelné zdroje a sjednotí mechanismus přeshraničních kapacit
- posílení regulačního rámce, poskytnutí větších pravomocí evropským orgánům ENTSO-E/G a ACER
- řízení regionální spolupráce
- větší transparentnost nákladů a cen energií (také daní nebo dotací) pomocí pravidelných reportů;
- cíl pro energetickou účinnost: 27 % energetických úspor do roku 2030 a jeho případná revize
- snižování energetické náročnosti budov
- soubor opatření pro zvýšení energetické účinnosti v oblasti dopravy
- implementace přijatého energetického a klimatického rámce 2030 (*Climate and Energy Framework 2030*)
- 27% podíl obnovitelných zdrojů energie do roku 2030
- příprava strategie pro výzkum a inovace

¹⁶ European Commission, Energy Union Package, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁷ EUBusiness, EU unveils plans for historic single energy market, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁸ European Commission, Energy Union factsheet, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

¹⁹ European Commission, Energy Union: secure, sustainable, competitive, affordable energy for every European, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

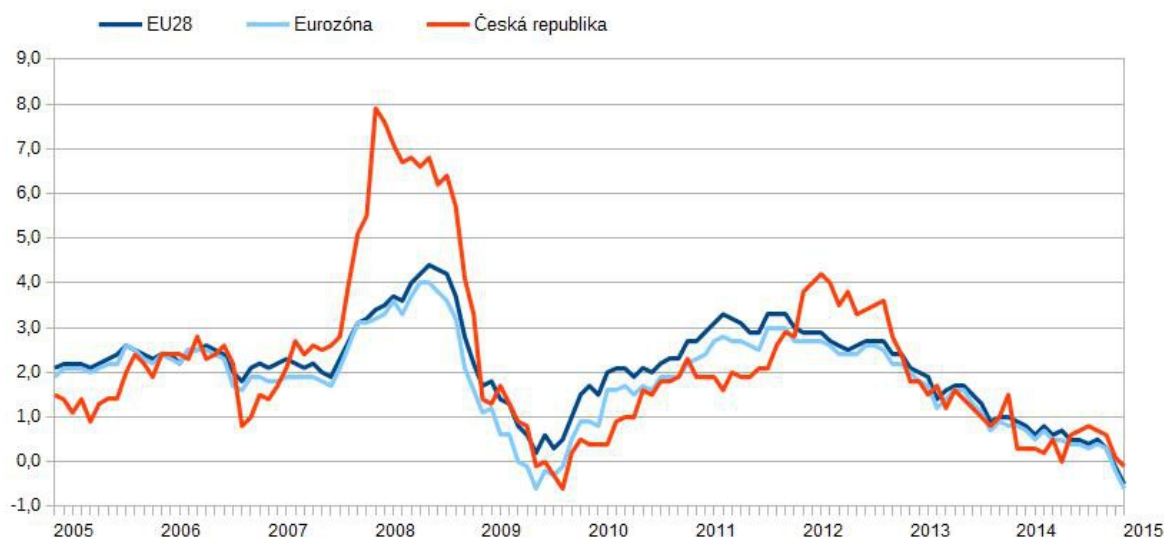
²⁰ European Commission, Energy Union Package, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

- iniciativa v oblasti globální energetiky a klimatu

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

Podle údajů Eurostatu **roční míra inflace** v eurozóně v **lednu 2015** opět klesla, a to na úroveň **-0,6 %**, což představuje nejnižší hodnotu od července roku 2009. Také v EU28 klesla míra inflace, a to na úroveň **-0,5 %**.

Vývoj inflace v Evropské unii od roku 2005 (měsíčně, v %)

Zdroj: Eurostat

Deflaci zaznamenalo třiatdvacet členských států včetně **České republiky (-0,1 %)**, především Řecko (-2,8 %) a Bulharsko (-2,3 %). Inflace byla naopak na Maltě (0,8 %), v Rakousku, Rumunsku (shodně 0,5 %), Švédsku (0,4 %) a Velké Británii (0,3 %). Roční míra inflace poklesla ve všech členských státech s výjimkou Kypru, Malty a Švédska. V eurozóně nejvíce poklesly ceny energií (roční míra inflace: -9,3 %), naopak rostly ceny tabáku (2,2 %) a nájmu (1,4 %).²¹ V České republice klesaly ceny energií mírnějším tempem (-3,0 %), ceny nájmu rostly rovněž mírněji (0,8 %) a ceny tabáku (2,1 %) přibližně stejným tempem jako v eurozóně.²²

²¹ Eurostat, Annual inflation down to -0,6 % in the euro area, 25. 2. 2015. [ZDE](#)

²² Statistický úřad ČR, Databáze Eurostatu